

**PRENUMERATA WYNOSI:**  
 w Kaliszu miesięcznie... 2 zł. 50 gr.  
 z odroczeniem do domu... 3 zł. —  
 Na prowincji z przesyłką  
 pocztową... 3 zł. 50 gr.  
 Zagranicą... 6 zł. —  
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

# GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

**CENA OGŁOSZEŃ:**  
 Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na  
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.  
 Nekrologi gr. 10, zwykłe gr. 5.  
**ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI:**  
 Kalisz, Al. Górszyny 1. Tel. № 91.  
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 176 (8404)

Środa, dnia 4 sierpnia 1926 r.

Rok XXXIV.

## MOTTO:

Próżne lekkomyślne dziewczęta,  
 które marzą o bogactwie,  
 pięknych toaletach, zabawach  
 i życiu bez pracy —  
 opamiętajcie się!!!

**KINO „MIRAZ”**  
 Od poniedziałku, dn. 2 sierpnia 1926 r.

Dramat życiowy ilustrujący tragiczne  
 losy porwanych dziewcząt przez handlarzy  
 żywym towarem

## STRZEŻCIE SIĘ DZIEWCZĘTA...

(Handlarze żywym towarem).

**EWA NOWAK**

W roli głównej

najpiękniejszy typ urody słowiańskiej, artystka nagrodzona na konkursie piękności.

Anons! Następny program **„Pieśń miłości”** z uroczą **Normą Talmadge.**

Początek seansów w dni powszednie o godzinie 7-ej, w soboty, niedziele i święta o godzinie 5-ej, ostatni seans o godzinie 9,30.

### Z Sejmu.

WARSZAWA, 3. Sejmowa komisja konstytucyjna rozpoczęła o godzinie 9 i pół swe obrady nad poprawkami Senatu do projektu ustawy o pełnomocnictwach dla Prezydenta Rzplitej.

Z merytorycznych poprawek Senatu przyjęto tylko jedną, a mianowicie art. 4 projektu ustawy, mocą którego Prezydent Rzplitej rozwiązuje Sejm i Senat przed upływem czasu, na który zostali wybrani po uchwale Sejmu lub Senatu, powziętej większością trzech piątych głosów przy obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów lub senatorów. Poprawka ta znosi różnicę w większości głosów potrzebnych do powzięcia uchwały o rozwiązaniu Sejmu i Senatu przez Sejm i Senat.

Przyjęto również poprawkę redakcyjną, zapro-

ponowaną przez Senat do art. 3 projektu, który mówi o wydatkowaniu przez rząd i pobieraniu do chodów w granicach poprzedniego budżetu, jeżeli Sejm został rozwiązany, a budżet nie został uchwalony.

W ustawie o pełnomocnictwach dla Prezydenta przyjęto dwie poprawki Senatu, obie do art. 2 projektu ustawy. Pierwsza poprawka dotyczy obciążenia i zmian nieruchomości majątku państwowego oraz zbycia tego majątku w wypadku, gdy wartość jego nie przewyższa 100 tys. zł.

Dруга poprawka wyklucza z pod prawa dekretowania ustawy szkolne, dotyczące szkolnictwa wyższego. Na komisji obecni byli min. sprawiedliwości, Makowski i marszałek Rataj.

### Z Komisji Sejmowej Spraw Zagranicznych.

WARSZAWA, 3. Wczoraj komisja zagraniczna Sejmu ukończyła dyskusję nad expose min. spraw zagr. Zaleskiego. Ostatni przemawiał w imieniu Z. L. N. Sejda, który interpelował min. Zaleskiego w sprawie stosunku Polski do Niemiec i Rosji w związku z traktatem niemiecko-rosyjskim i zapytywał, jakie zajmie stanowisko Liga Narodów w sprawie żądań niemieckich. Min. Zaleski

odpowiedział, że stosunki niemiecko-rosyjskie są największą troską rządu polskiego i że Liga Narodów w tej sprawie wyda wyrok ostateczny. Po przemówieniu ministra Zaleskiego, komisja wydała rezolucję, aby rząd polski przedsięwziął kroki dyplomatyczne w Lidze Narodów w celu spełnienia słusznych żądań Polski.

### Po zamachu na Prima de Riverę.

PARYZ, 3. (Radio). „Information“ donosi, że z powodu zamachu na Primo de Riverę, francusko-hiszpańska granica została obstawiona przez wojsko i pilnie jest strzeżoną, ponieważ cała masa irydyentystów zamieszkałych we Francji otrzymała rozkaz opuszczenia tego państwa i przedostaje się

do Hiszpanji. Senator Katalonji Borrás jest pod nadzorem policji ponieważ był w stosunkach z separatystami. Dziennik ten podaje dalej, że wczoraj wydane zostało rozporządzenie nakładające wysokie kary pieniężne i osobiste za rozprzestrzenianie niesprawdzonych przez władzę wiadomości.

### Wojna religijno-polityczna w Meksyku.

WASZYNGTON, 3. Meksykański charge d'affaires wydał komunikat o konflikcie religijnym w którym stwierdza, że kościół katolicki panował w Meksyku przez 300 lat bez przeszkód i przez ten czas nie zdołał postawić kultury kraju na poziomie innych państw kulturalnych. Obecnie rząd zamierza przeprowadzić rozdział kościoła od państwa, funkcje zaś duchowieństwa ograniczyć jedynie do praktyk religijnych.

LONDYN, 3. Rozruchy religijne w Meksyku przybierają coraz groźniejsze rozmiary. W stolicy przyszło wczoraj do krwawych starć między katolikami a wojskami rządowymi. Zabitych zostało 8 osób, rannych ciężko zaś około 30. Aresztowano setki osób a zwłaszcza kobiet, które nie chciały opuszczać kościołów.

Przed kościołami Santo Raphaelo i Santa Catharine doszło do formalnej bitwy między wojskiem a cywilnymi, w której od-

znaczyły się zaciętością kobiety. Wojsko kilkakrotnie dawało ognia. Są ranni i zabici. 40 kobiet z arystokracji meksykańskiej aresztowano pod zarzutem agitacji przeciwrządowej.

Gdy urzędnicy państwowi chcieli przejąć katedrę na rzecz państwa zostali przywitani gradem kamieni. Wywiązała się walka. Zostało około 30 osób rannych. 10 osób aresztowano, zarzucając im knucie spisku na życie prezydenta państwa Colesa.

#### Ekscesy ukraińców.

LWÓW, 3. W niedzielę odbył się wiec ukraiński na którym przemawiał ukraińiec Marytaczak. Wygłosił on napaściwe przemówienie przeciw rządowi polskiemu, zapowiadając między innymi, że naród ukraiński w walce z rządem polskim zwrócił się o pomoc do braci z za kordonu. Policja była zmuszona wlec przerwać i rozwiązać. Z trudem udało się usunąć z wiecu hałasujących i śpiewających internacjonal ukraińców.

Jednocześnie na ulicy Zródlanej i okolicznych znaleziono porzucane czerwone odezwy nawołujące do wypuszczenia młodych więźniów politycznych.

**Dr. med. Eugeniusz Piestrzyński**

ordynuje w chorobach

położniczych i kobiecych,

od godz. 3—5,

ulica Warszawska 11, pierwsze piętro,

telefon 396.

961

**Dr. Pawłowski**

POWRÓCIŁ.

Niniejszym zawiadamiam Sz. P., iż po przerwie kilkuletniej znowu przyjmuję do

**KARBOWANIA I PLISOWANIA**

suknie w różnych rozmiarach.

PIERWSZORZĘDNE WYKONANIE ROBOTY.

PO CENACH PRZYSTĘPNYCH.

Z poważaniem

**R. Żyohlińska,**

955

KALISZ, Kanonicka № 10.



## Wielki poeta polski Jan Kasprówicz zakończył życie.

KRAKÓW, 3. W niedzielę zmarł nagle w swej willi w Poroninie ś. p. Jan Kasprówicz. Pogrzeb odbył się we wtorek 3 sierpnia r. b. Kasprówicz urodził się w r. 1880 w Szegornbarzu w poznańskim. Po ukończeniu szkół kształcił się w uniwersytetach w Wrocławiu i Lipsku. Należąc do tak zwanego obozu postępowego, rozpoczął swą karierę literacką i poetycką w „Przeglądzie Tygodniowym Adama Wiślickiego”. Utwory Kasprówicza

są prawdziwymi perłami literatury polskiej. Zmarł, od wielu lat przeniosł się do Łwowa, gdzie objął katedrę literatury polskiej i w r. 1922 był rektorem Uniwersytetu. W ostatnich czasach większą część swego życia spędzał w prześlicznej „Harrendzie” w Poroninie pod Zakopanem. Zgon wielkiego poety i patrioty okrył żałobą literaturę i naukę polską.

Cześć Jego pamięci.

### Katastrofa, której nie było.

WARSZAWA, 3. Jeden z największych pasażerskich statków wiślanych „Stanisław” należący do tow. transportowego „Br. Górniczy” długości 60 mtr., obliczony na 1.500 pasażerów, wyjechał onegdaj wieczorem w codzienną drogę do Płocka wioząc 460 osób.

Gdy statek zbliżał się do Modlina nad Wisłą rozszalała się silna wichura, połączona z gwałtownym deszczem.

Wobec silnego kołysania, statek zawinął do portu modlińskiego i pozostał tam do świtu.

Zaledwie jednak „Stanisław” odbił od brzoгу, silny wiatr rzucił go na szczyt filarów mostu zburzonego w czasie wojny. Zderzenie było tak silne, iż dno statku zostało w 3 miejscach b. poważnie uszkodzone i woda, zaczęła się wdzierać do wnętrza.

Żałoga statku, słysząc podejrzany trzask, zatrzymała statek obok brzoгу w celu skonstatowania, czy nie nastąpiło poważniejsze uszkodzenie. Przy przeglądzie statku ustalono lekkie nadwyrężenie boku, wskutek czego skorzystano z okazji przepływania właśnie obok statku „Krakusa”, na który przesadzono pasażerów i cały ich bagaż.

„Krakus” ze świeżym ładunkiem popłynął normalnie w kierunku Płocka, zaś uszkodzony „Stanisław” oswobodzony z balastu zawinął do portu w Modlinie, gdzie poddany będzie naprawie.

Statek „Stanisław” jak się dowiadujemy, już we wtorek ukaże się ponownie na wodach Wisły.

### Zjazd Związku legionistów.

ŁÓDŹ, 3. W niedzielę w sali rady miejskiej odbył się zjazd związku legionistów województwa łódzkiego.

Na zjazd przybył cały szereg delegatów oraz przedstawicieli innych organizacji, jak również w sali byli obecni przedstawiciele władz wojskowych i samorządowych.

Na zjeździe omawiano cały szereg spraw organizacyjnych związku, przyczem uchwalono rezolucję w sprawie obecnej sytuacji politycznej.

W końcu dokonano wyboru nowego zarządu oraz delegatów na zjazd ogólnokrajowy, który odbędzie się w dniu 8 sierpnia r. b. w Kielcach.

### Uniwersytet włoski dla cudzoziemców.

PERUGIA, 3. Minister oświaty dokonał tu otwarcia uniwersytetu włoskiego dla cudzoziemców. W przemówieniu wygłoszonym przy tej sposobności, minister zaznaczył, iż zadaniem uniwersytetu jest umożliwić cudzoziemcom udział w duchowych bogactwach Italii.

### W ręce amerykańskie i polskie.

KATOWICE, 3. Onegdaj odbyło się tu zebranie akcjonariuszów spółki akcyjnej Giesche, w którym wziął udział „najmłodszy” akcjonariusz — grupa amerykańska Harrimana. Stara rada nadzorcza pozostająca w rękach niemieckich ustąpiła. Na prezesa został powołany p. Kelley, główny dyrektor tow. Anaconda et Com. w Nowym Jorku oraz p. Harriman. W ten sposób sp. akc. Giesche, jedna z największych na Górnym Śląsku przeszła z rąk niemieckich w ręce kapitału amerykańsko-polskiego.

### Ile dolarów wolno przewozić do Gdańska.

WARSZAWA, 3. Pod koniec ubiegłego roku ministerstwo wydało zarządzenie zezwalające podróżnym, udającym się do Wolnego Miasta Gdańska lub przez teren Wolnego Miasta nad polskie morze, zabierać z sobą 50 dolarów, względnie 250 zł. Obecnie na skutek spadku złotego władze celne w Tczewie interpretują wspomniane rozporządzenie w ten sposób, że pozwalają jedynie wieźć danemu pasażerowi 30 dolarów. Pożądaniem byłoby wyjaśnienie powyższego zarządzenia przez władze naczelne.

### Marzenia kolonialne Niemiec.

BERLIN, 3. Rozpoczynający się w Hamburgu tydzień kolonialny jest niewątpliwie obliczony na zrobienie wrażenia na zagranicy wobec zbliżającej się sesji Ligi Narodów. Z drugiej strony jednak tydzień kolonialny jest pożądaną sposobnością dla

rozwoju organizacji wojskowych, złożonych wprawdzie z różnych elementów lecz kierowanych przez dawnych oficerów kolonialnych. Dwa związki występują w Hamburgu Kojonialer Kriegerbund i „Verein ehem. Ostasiaten”. „Tag” z okazji zjazdu pisze, że zamiast pytać się co pozostaje z Locarno powinno się stale powtarzać pytanie co zamierza rząd uczynić by wreszcie zrobić z kwestii kolonialnej sprawę narodową. Germania jednak ostrzega, że kongres hamburski będzie nie do uwatrania lebaty mandatowej w Genewie i zadecyduje o atmosferze jaką tam znajdą Niemcy.

### Trocki w Berlinie.

BERLIN, 3. Wbrew pogłoskom jakoby Trocki bawił w Berlinie jedynie dla poddania się operacji donoszą, że Trocki odbył lustrację komunistycznej centralnej partii niemieckiej w związku z opozycyjnym ruchem w sowietach i z wrażeniem jaki fakt ten wywarł w Niemczech. Trocki miał również polecenie zbadanie sprawy łapownictwa w sowieckim przedstawicielstwie handlowym w Berlinie, w którym mają zająć poważne zmiany.

### Manewry floty sowieckiej na Bałtyku.

REWEL, 3. Rozpoczęły się manewry floty sowieckiej na morzu Bałtyckim. 7 wielkich krążowników przepłynęło tak blisko brzegów Estonii, że można je było z portu rewelskiego obserwować gołym okiem.

### Katastrofalne ulewę w zachodniej Małopolsce

KRAKÓW, 3. Gwałtowne deszcze, jakie padały w ostatnich dniach, spowodowały podniesienie się stanu wody w Wiśle i w jej dopływach. Niektóre z dopływów Wisły wystąpiły już z brzegów zalewając pola okoliczne i wyrządzając wielkie szkody w plonach. Poziom Wisły podniósł się o +180 cm. Wczoraj osiągnął on kulminacyjny stan o godz. 11 przed południem.

Według ostatnich wiadomości Skawa wystąpiła z brzegów. Przyczółek mostowy koło miasteczka Zembrzyce został zalany. Woda zalała pola a fale uniosły żyto stojące w kopach. Ludność w rozpaczy. Energiczną akcję ratowniczą prowadziła ochotnicza straż ogniowa zembrzycka.

Również wystąpiła z brzegów Soła, wyrządzając olbrzymie szkody w zbiorach. Ludność ogarnęła panika. W okolicznych wioskach odezwały się dzwony kościelne na alarm.

### Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 30. Dolar w obrotach prywatnych, 9.07, w obrotach międzybankowych 9.05.

## Życie gospodarcze.

**Pełepszenie położenia na rynku pieniężnym. Zniżka stopy dyskontowej. Stabilizacja złotego i wzrost kursu papierów wartościowych. Nadmiar kapitałów na rynkach zagranicznych i optymistyczne perspektywy pożyczki zagranicznej.**

Ostatnimi czasy mamy do zanotowania w naszym życiu gospodarczym kilka dodatnich objawów. Ponad wszystkimi góruje oczywiście niezmiernie ważny fakt ustalenia się kursu złotego na pewnym mniej więcej stałym poziomie z równie stałą elko zwykłą tendencją w stosunku do walut zagranicznych. Opanowanie sytuacji walutowej dało możliwość powiększenia ilości banknotów złotych w obiegu, co z kolei odbiło się korzystnie na położeniu rynku pieniężnego.

Płynność gotówki i większe jej zapasy, oddane do dyspozycji życia gospodarczego, pozwoliły na obniżenie stopy procentowej, która w Banku Polskim zniżoną została z 12 do 10 proc., a w innych bankach państwowych z 18 do 14 proc. w stosunku rocznym. W ślad za bankami państwowymi pójdą też inne instytucje finansowe w kierunku uzdrowienia nienormalnych dotychczasowych stosunków kredytowych.

## W SKLEPIE „GAZETY KALISKIEJ”

Al. Józefiny 1,

jest do nabycia

## spis telefonów

uzupełniony po dzień 1.III r.b.

228

Zarządzenia prawodawcze, obniżające urzędową stopę procentową w stosunkach prawnych pomiędzy kontrahentami, przyczyniają się też w dalszym ciągu do usunięcia niezdolnych lichwiarskich wprost stosunków w dziedzinie kredytowej.

Obniżenie stopy procentowej i dyskonta powitane zostało przez całe społeczeństwo z wielkimi zadowoleniem. Nie mamy potrzeby dowodzić jak wielce dodatnie znaczenie dla rozwoju życia gospodarczego ma tani kredyt i niska stopa procentowa od wypożyczonego kapitału. Bardzo dalecy jesteśmy jeszcze wprawdzie od stosunków, które można by uważać za normalne w tej dziedzinie. Poza tym oficjalna stopa procentowa nie jest też zupełnie wiernym odbiciem stopy procentowej przyjętej w życiu gospodarczym, które daleko jeszcze pozostaje w tyle za urzędową obniżką skali odsetkowej. W każdym bądź razie stwierdzić możemy, że dzięki pomyślnej koniunkturze na światowym rynku pieniężnym, już obecnie daje się odczuwać znaczne polepszenie w dotychczasowej naprężonej sytuacji kredytowej. Dowodzi to, że powoli zaczynamy wychodzić z ciężkiego okresu przesilenia gospodarczego i choć nieznacznie ale stale zbliżamy się do stanu normalnego rozwoju gospodarstwa narodowego.

Na polepszenie stosunków kredytowych wpłynął również bardzo poważny wzrost zaufania społeczeństwa do własnych pieniędzy. Spowodował on tworzenie się nowych oszczędności i drobnych kapitałów, zasilających rynek pieniężny.

Większa swoboda w obrotach pieniężnych bardzo dodatnio odbiła się na giełdowych kursach papierów wartościowych. Podniesienie się tych kursów, po tak długim okresie zupełnego zastój, świadczy najlepiej o wzrastającym zaufaniu społeczeństwa do naszych stosunków wewnętrznych, jak również o wzroście swobodnych kapitałów w kraju.

Oprócz tych wszystkich czynników wewnętrznych, ma też ogromne znaczenie pomyślność dla nas koniunktura na światowym rynku pieniężnym. — Największe potęgi finansowe, Stany Zjednoczone i Anglia, cierpią na nadmiar kapitałów pieniężnych, nie znajdujących korzystnej lokaty we własnym przemyśle. Są więc zmuszone oglądać się za naturalnym ujściem dla tego nadmiaru i wynalezieniem dlań oprocentowania w obcych krajach.

Polska ze swymi prawie trzydziestu milionami pracowitej ludności, cierpiąca na dotkliwy brak kapitałów zniszczonych doszczętnie przez wojnę światową, musi przyciągać uwagę zagranicznych finansistów. Widzimy też, że w ostatnich czasach wzrosło bardzo zainteresowanie się naszym krajem zagranicznych kapitalistów, zwłaszcza angielskich i amerykańskich. Zagranicza zaczyna powoli nabierać do nas zaufania widząc możliwość dobrego zarobku przez lokowanie kapitałów swych w Polsce. Coraz częściej też słyszymy o propozycjach pożyczek ze strony różnych grup finansistów zagranicznych.

Naogół więc horoskopy na najbliższą przyszłość zapowiadają się bardzo dobrze. Wielkie ożywienie w przemyśle węglowym i dobry urodzaj roku bieżącego zapowiadają dalszy napływ do kraju walut zagranicznych za wywiezione produkty i wzrost dobrobytu ogólnego. Łącznie z tem dopływ kapitałów zagranicznych w formie pożyczek na cele rolnicze i przemysłowe, muszą spowodować ożywienie życia gospodarczego, dalsze obniżenie stopy procentowej i ułatwienie warunków kredytowych.

Przypuszczać więc należy, że długotrwały kryzys już ma się ku końcowi i że obecnie стоимy na progu nowego rozwoju naszego życia gospodarczego. Powinniśmy więc tylko dołożyć wszystkich sił, aby pomyślny ten zwrot jaknajlepiej wykorzystać i pracą intensywną i wytrwałą naturalnie bogactwa kraju rozwinąć i zapewnić mu stały rozwój i rozkwit ekonomiczny.



# KRONIKA

3

SIERPIEŃ

WTOREK

Znalezienie rel. św. Szczepana.

W. słońca g. 4 m. 0. Z. g. 7 m. 26.  
W. g. 12 m. 18 pn. Z. g. 3 m. 29 pp.

— **Clagnienie loterii fantowej odłożono.** Zarząd kościoła N. M. Panny w Kaliszu, za naszym pośrednictwem podaje do wiadomości publicznej, iż clagnienie loterii fantowej na remont kościoła kolegiackiego, wyznaczone na dzień 1 sierpnia r. b. zostało odłożone wskutek niewielkiej ilości sprzedanych biletów loteryjnych.

O dniu clagnienia mieszkańcy Kalisza i okolic będą powiadomieni.

Na roboty prowadzone w kościele św. Józefa wewnątrz i na wewnątrz potrzebna jest większa gotówka, którą w obecnej chwili można zdobyć jedynie drogą sprzedaży biletów loteryjnych, wobec tego Zarząd kościoła św. Józefa zwraca się z prośbą do mieszkańców Kalisza i okolic, dla których cenną jest stara świątynia z cudownym obrazem św. Józefa, by pospieszili nabywać bilety loteryjne w Zakrystji kościoła św. Józefa.

Cena biletu 1 złoty.

— **Ulewa z gradem.** Od niedzieli pada deszcz z małymi przerwami. W poniedziałek o godzinie 11 przed południem mieliśmy ulewę z gradem. Opady te są bardzo szkodliwe dla odbywających się obecnie zbiorów ziemiopłodów.

— **Kalisoy oykliśol górą.** Członek Kal. Tow. Cyklistów p. Zygmunt Sobolewski wygrał główny wyścig kolarski w Pakości pod Inowrocławiem przybysując pierwszy do mety na trasie 110 kilometrów w 3 godz. 36 minut i zdobywając piękny puchar wędrowny dla K. T. C.

— **Umorzenie zaległych podatków.** Jak się dowiaduje korespondent katowickiej „Polonii” w najbliższych dniach minister skarbu wyda rozporządzenie, według którego zostaną umorzone zaległości podatkowe tych płatników, którzy zostali zrujnowani na skutek kryzysu gospodarczego.

Odpowiednie listy takich płatników sporządzać będą organizacje zawodowe i przesyłać do rozpatrzenia izbom skarbowym, które będą miały głos decydujący w tem komu należy umorzyć zaległe podatki.

— **W sprawie ulgowych paszportów zagranicznych.** Zostało wydane zarządzenie, na mocy którego granica rocznego uposażenia, uprawniająca do starania się o ulgowy paszport zagranicę została podwyższona dla osób, posiadających rodziny z 7.200 — 9.600 zł. Jednocześnie uchylona została konieczność wykazania się zaświadczeniem izby skarbowej z opłacenia podatku.

— **Podatki w sierpniu.** Ministerstwo Skarbu przypomina, że w miesiącu sierpniu r. b. przypadają do zapłaty następujące ważniejsze podatki bezpośrednio:

1) w podatku przemysłowym — wpłaty miesięczne od obrotu osiągniętego w lipcu r. b. — do 15 sierpnia, a nadto płatną jest w terminie do 20 sierpnia połowa zaliczki za II kwartał r. b.

2) podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich za II kwartał roku 1926 — do 31 sierpnia r. b.;

3) podatek majątkowy od płatników, których jedyne źródło utrzymania stanowi nieruchomość miejska lub wiejska;

4) podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i t. p. w ciągu 7-miu dni po dokonaniu potrącenia.

Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w sierpniu r. b.

Dodać należy, że od zaległości wpłaconych w miesiącu sierpniu nie będzie pobierany 10-cio procentowy dodatek nadzwyczajny.

— **Kredyty na zakup nasion siewnych.** Państwowy Bank rolny uruchomił z inicjatywy Ministerstwa Rolnictwa Dóbr Państwowych kredyty na zakup przez rolników uszlachetnionych nasion siewnych zbóż ozimych na jesienny okres siewny roku bieżącego.

Kredyt powyższy udzielony jest w wysokości różnicy cen między nasieniem uszlachetnionem a a zbożem handlowem, przyczem jako nasienie uszlachetnione uważane są kwalifikowane nasiona oryginalne i ich kwalifikowane pierwsze odsiewy. Różnica cen została ustalona dla kwalifikowanych nasion oryginalnych — 70% ceny zboża handlowego zaś dla kwalifikowanych pierwszych odsiewów — 40%. Z kredytów mogą korzystać rolnicy za pośrednictwem spółdzielczych organizacji rolniczo-handlowych kredytowych i ich central, kas gminnych, syndykatów rolniczych, a również bezpośrednio u firm hodowlanych nasiennych, placąc nadwyżkę wartości wekslem. Kredyt oprocentowany jest 14 do 16% w stosunku rocznym i podlega zwrotowi w terminie 6-10 miesięcznym.

— **Ozy dopuszczalny jest wymiar podatku przemysłowego z urzędu.** W ubiegłym tygodniu Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał niezmiernie ważne orzeczenie w aktualnej obecnie sprawie wymiaru podatku przemysłowego z urzędu, gdy dochodzenia urzędowe różnią się od zeznań płatnika, bez przedstawienia mu wątpliwości władzy skarbowej.

Istota tej sprawy przedstawia się następująco: Wobec braku zeznania o obrocie, komisja szacunkowa wymierzyła M. Sieradzkemu, kupcowi m. Łodzi podatek przemysłowy z urzędu.

W wyniku odwołania zainteresowanego płatnika, który stwierdził, że w okresie podatkowym z powodu obłożnej choroby żadnego przedsiębiorstwa nie prowadził, władza skarbowa zarządziła bezpośredni wgląd do ksiąg handlowych płatnika i stwierdziła, że w okresie podatkowym dokonał on transakcji handlowych, podlegających podatkowi przemysłowemu. W tym stanie rzeczy komisja odwoławcza wymierzyła płatnikowi podatek przemysłowy w niższej wysokości, a to na podstawie orzeczenia władzy skarbowej. Sieradzki odwołał się ze skargą do Trybunału Administracyjnego, który orzekł, że postępowanie wymiarowe było wadliwe, gdyż wbrew stwierdzeniu skarżącego władza wymiarowa, nie dając wiary wywiodom płatnika, nie zawiadomiła go jednakże o wynikach podjętych przez siebie, przez co uniemożliwiła mu należytą obronę praw. W tym stanie rzeczy Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, że rozstrzygnięcie istotnej okoliczności faktycznej, nastąpiło wbrew zasadom postępowania administracyjnego bez współudziału zainteresowanej strony, wobec czego postępowanie to jest wadliwe i podlega uchyleniu.

Jest to drugie orzeczenie Trybunału Administracyjnego, po sprawie p. Święckiego, które wykazuje, że podatnicy nie powinni zaniedbywać obrony swych praw przed sądem i w ten sposób zwalczać samowolę urzędów skarbowych.

— **Kradzież maki.** Błaszowski Ryweń zam. w Kaliszu ul. Złota Nr. 9 zam. w policji o kradzieży maki wartości 25 złotych. Sprawca kradzieży Nowak Stefan został przez policję ujęty.

— **Kradzież zegarka.** P. Domagalska Marja zam. w Kaliszu ulica Aleja Józefiny Nr. 12 zameldowała w komisariacie o kradzieży złotego zegarka wartości 50 złotych. Sprawca kradzieży Paszkiewicz Czesław został przez policję ujęty i zegarek mu odebrano.

— **Kradzież weksli i złota.** P. Solnik Henryk zam. w Kaliszu ul. Wrocławska Nr. 20 zameldował w komisariacie o kradzieży trzech weksli po 160 dolarów każdy i złota w sztabkach narazie nie ustalonej wartości. Dochodzenie prowadzi policja śledcza.

## Z KRAJU.

— **Pierwszy poznański parowóz-olbrzym.** Fabryka H. Cegielski w Poznaniu zbudowała pierwszą 6-osiową lokomotywę o sile 2200 koni. Parowóz ten jest znacznie większy i silniejszy od znanych lokomotyw Baldwina. Próba jazdy pierwszej lokomotywy odbyła się na linii Poznań—Szamotuły przy obciążeniu pociągu ładunkiem 1400 ton na najtrudniejszym ze względu na wzniesienie profilu kolejowym. Zaznaczyć należy, że niewykorzystano całej siły parowozu. Maszyna robi na godzinę 60 klm. Po przeprowadzeniu próby komisja inżynierów stwierdziła bardzo dobry rezultat prób i przyjęła parowóz jako odpowiadający warunkom kolejnictwa.

— **Poprawa gospodarczego położenia w Polsce.** Sytuacja gospodarcza Polski uległa w ostatnim czasie znacznej poprawie według zgodnej opinii kół przemysłowych daje się odczuwać znaczne odprężenie. Ciasnota gotówkowa zmniejszyła się a również szereg instytucji finansowych nosi się z zamiarem dalszego obniżenia stopy procentowej mianowicie z 18 na 16% już z dniem 1 sierpnia r. b. Waluty obce napłyną niedługo. W pierwszych dniach sierpnia otrzyma państwo 500 tys. dol. od Harrimana. Najbliższa przyszłość nie budzi obaw.

— **Rewizja statutów organizacyjnych P. K. O.** Jak się dowiadujemy zamierzone jest zrewidowanie statutów organizacji P. K. O., Państwowego Banku Rolnego i Banku Gospodarstwa Krajowego, przyczem P. K. O. ma być nadany charakter odpowiadający jej nazwie, a zatem P.K.O. będzie pozbawiona możliwości prowadzenia operacji bankowych. Dotychczasowe zmiany personelu w P. K. O. wskazują już na ten charakter, gdyż prezes p. Szmidt jest skarbowcem, a świeżo mianowany p. Michciński, b. naczelnik wydziału personalnego w ministerstwie skarbu, jest raczej administratorem, a nie bankowcem.

— **Renowacje stacji radiotelegraficznych cywilnych.** Ostatnio Generalna Dyrekcja Poczty i Telegrafów przystąpiła do grunt-

townej rekonstrukcji i renowacji cywilnych stacji radiotelegraficznych w Poznaniu i Krakowie. Stacje te o zasięgu europejskim utrzymują komunikację z Anglią, Francją, Szwecją, Danją, Szwajcarią i Austrią. Z powodu przestarzałych urządzeń nie mogły one wydatnie pracować, z drugiej zaś strony uniemożliwiała przejmowanie audycji radiofonicznych, które podczas nadawania przez nie depesz w najbliższych okolicach, były złe lub wcale nie były słyszane. Rozpoczęte prace usuną wszystkie defekty, stawiając stacje powyższe na równym poziomie ze stacjami zachodnio-europejskimi, i umożliwiając odbiór audycji radiofonicznych. Renowacja stacji poznańskiej nastąpi za dwa tygodnie, krakowskiej zaś — za cztery Trzecia cywilna stacja w Polsce o zasięgu europejskim w Grudziądzu zostanie otworzona w roku przyszłym.

— **Międzynarodowy konkurs muzyczny im. Fr. Chopina.** Pod wysokim protektorem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odbędzie się pierwszy międzynarodowy konkurs im. Fr. Chopina w Warszawie organizowany dla pianistów przez Wyższą Szkołę Muzyczną im. Fr. Chopina przy Warsz. Tow. Muzycznym.

Nagrody I — 4000 zł. (rządowa), II — 2000 zł. (stołecznego miasta Warszawy), III — dyplom uznania.

Udział w konkursie przyjmują osoby bez różnicy płci w wieku do 27 lat włącznie. Biorący udział w konkursie winni przedstawić: a) curriculum vite; b) dyplom ukończenia konserwatorium (względnie instytucji o podobnym zakresie nauczania), lub dowody działalności artystycznej; c) dokładny adres zamieszkania; d) dowody stwierdzające wiek i narodowość.

Wszystkie wymienione dane i dokumenty należy skierować do Komitetu Organizacyjnego I-go międzynarodowego konkursu im. Fr. Chopina (do dnia 15 września 1926 r.) w Warszawie po adresie: Wyższa Szkoła Muzyczna im. Fr. Chopina, ul. Sienkiewicza Nr. 8.

Konkurs rozpocznie się 15 października 1926 r. Ewentualne ulgi, dotyczące wiz, będą zadowolnione w odpowiedzi na zgłoszenia do konkursu.

— **Rynek wełniany.** Na łódzkim rynku towarów wełnianych ruch na razie jeszcze mały. Kupowano najlepsze gatunki materiałów damskich i grubsze materiały na palta męskie. Fabryki otrzynały jednak już z prowincji wiele poważnych zleceń. Warunki sprzedaży tymczasowo bardzo korzystne, 15 do 20% gotówką, resztę na trzymiesięczne weksle.

## ZE ŚWIATA.

— **Samobójstwo znanego lekarza rosyjskiego.** W tych dniach popełnił w Konstantynopolu samobójstwo znany lekarz rosyjski, absolwent leningradzkiej wojskowej akademii medycznej, dr. Baibakow. Jak pisma donoszą, żył dr. Baibakow w strasznej nędzy, co też prawdopodobnie było powodem jego samobójstwa. Dr. Baibakow pochowany został na cmentarzu dla żebraków. Ponieważ nie pozostawił on żadnych pieniędzy, przeto pochowano go w prześcieradle.

## Z PIŚMIENNICTWA.

— **„Drogi Naprawy”.** Ostatni (7) numer „Drogi Naprawy”, dwutygodnika, poświęconego polityce, w życiu gospodarczym i zagadnieniom kulturalnym, zawiera następującą treść:

- 1) Program dla Jutra,
- 2) Potrzeba Rady Stanu — Dr. Wiktor Supiński,
- 3) Zakres solidarności Rządu — Anatol Radliński,
- 4) Organizacje pracowników umysłowych we Francji — Kazimierz Mora-Brzeziński,
- 5) Z ulicy Wiejskiej
- a) stosunek inteligencji do stronnictw,
- 6) Życie polityczne:
- a) Gazy i czady.

— **„Świat Kupiecki”.** Wyszedł z druku nr. 31 „Świata Kupieckiego” organu Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polski Zachodniej i Zrzeszeń Kupiectwa Małopolskiego, o treści następującej:

1. Przedstawiciele Kupiectwa Polskiego u pana Ministra Przemysłu i Handlu;
2. Reglamentacja obrotu towarowego — Z. H.
3. Peru jako korzystny rynek zbytu dla polskiej produkcji.
4. Goście z Marsylii w Związku Towarzystw Kupieckich w Poznaniu.
5. Qui pro Quo.
6. Życie organizacyjne Kupiectwa etc. et. etc.

## OFIARA.

Zamiast wieńca na trumnę zacnego przyjaciela s. p. Mieczysława Biełkowskiego, składa zł. 5 na miejscowe Tow. Dobroczynności

Włodzimierz Juszcuk



## Z wędrówki po szerokim świecie.

Wycieczka na drugą półkulę. — Nieco ze statystyki Nowego Yorku. — Pierwsze wrażenia z metropolii Nowego Świata. — Przechadzka po ulicach Nowego Yorku.

Sympatje polsko-amerykańskie wypłynęły o-tatnio znowu na powierzchnię ogólnego zainteresowania, a to z okazji 150 rocznicy niepodległości Stanów Zjednoczonych, jaka to rocznica przypadła na dzień 4 lipca b.r. i była obchodzona uroczysto w całej Polsce.

Nie od rzeczy więc będzie zrobić małą wycieczkę na drugą półkulę i w kilku feljetonach pod powyższym tytułem rzucić okiem na życie, zwyczaje i osobliwości kraju Kolumba — Ameryki, a w szczególności jej największego miasta Nowego Yorku.

Nowy Jork, olbrzymia metropolia Nowego Świata, rozrósł się w ostatnich dziesiątkach lat tak dalece, że prześcignął już dawno pod względem liczby ludności stolicę Wielkiej Brytanii i zajął pod tym względem pierwsze miejsce wśród miast świata. Wystarczy kilka szczegółów statystycznych, jakie uważamy za stosowne podać na wstępie naszej wędrówki, aby przekonać się o potwornej wprost wielkości Nowego Yorku.

Według ogłoszonych swego czasu urzędowych cyfr, spis ludności Stanów Zjednoczonych wykazał, że miasto Nowy Jork w dniu spisu liczyło w promieniu 20 mil angielskich od swego ratusza 7.820.676 mieszkańców, gdy tymczasem Londyn liczył w tym samym czasie razem z przedmieściami 7.476.168 mieszkańców, a zatem o... 344.508 mniej niż Nowy Jork.

Położona u ujścia rzeki Hudson wyspa Manhattan, na której wznoszą się najważniejsze handlowe dzielnice Nowego Yorku kupiona była w roku 1676 przez Piotra Minuita, przywódcę garści Holendrów, którzy tam przybyli i utworzyli kolonję pod nazwą Nowego Amsterdamu, za różne drobiazgi, wartości ogółem 25 dolarów od Indian miejscowych. Dzisiaj wartość gruntów budowlanych tej wyspy oceniona jest na 11.262 miliony dolarów.

Po tych wstępnych szczegółach, zajmijmy się już wrażeniami, jakie powierzchnia choćby

wędrówka po tej olbrzymiej metropolii wywiera na każdego.

Jakby potężnie i olbrzymio nałożona dekoracja teatralna działa na wjeżdżającego od strony morza pierwszy rzut oka na Nowy Jork. Potężnie, ale zarazem i marzycielsko. Powolnie zbliżają się potężne zarysy drapaczy chmur, które w mgłę, lub zmierzchu wieczornym podobne są do szczytów gotyckich kościołów. Jakby w krainę olbrzymów wjeżdża się w to potężne miasto, którego puls i dźwięk od pierwszej chwili nas porywa.

Z lektury i ilustracji jesteśmy przygotowani na widok kilku, może nawet i kilkunastu drapaczy. Zwłaszcza olbrzymie pudła na Broad-way i drogi, w porównaniu znikomy kościół św. Pawła znany już z obrazów. Ale, że znajdują się tu setki drapaczy i że rozciągają się one nie tylko w środku miasta, lecz sięgają poza Centralny Park aż do 261 ulicy, że gdziekolwiek rzucić okiem wystrzeżę z ulicy — tego się nie przypuszczało.

Początkowy lek nowicjusza, że cała ta kolosowa kamienna wspaniałość, jednego dnia zawali się jak dom z kart, traci się wnet, gdy zobaczy się podwaliny takiego giganta, wyrastające prawie codziennie z pod ziemi. Cała wyspa Manhattan składa się przeważnie z gruntu skalistego i na twardym podłożu, które rozsada się elektrycznymi wiertaczami, wznoszą się potężne te pudła, jako symbol Nowego Yorku i całej nowoczesnej Ameryki.

Bije z nich coś trwałego, silnego, pewnego. Trudno się tu w ogóle dopatrzeć tego amerykańskiego „bluffu”, którym często w błąd wprowadza się mieszkańców Europy. Zdrowy to, nawskroś bogaty, silny kraj, spoczywający jak jego drapacze na silnych, pewnych fundamentach. Gospodarcza jego przewaga uderza na każdym kroku. Przytem mają tu szczególny dar — amerykanizowania wszystkiego i wszystkich.

Z którejkolwiek bądź strony byśmy przyszli, przyniata nas i imponuje ten ruch olbrzymi. — czterotorowa kolej podziemna z olbrzymią komunikacją. Zdumiewa olbrzymia ilość samochodów które w zimie są nawet opalane. Dziwi nas, że wszędzie tu ciepło i jasno, że wszystkie lampy świecą, wszystkie pociągi punktualnie kursują, a telefoniczne połączenie ma się w jednej chwili. Zdumiewa nas rozrzutność w papierze, mydle, płótnie, obfitość chleba, potraw, goracej i zimnej wody, a przede wszystkim światła.

Zwłaszcza wieczorem i w nocy jest morze światła, które robi z Nowego Yorku uroczą bajkę

ośniewa i oślepia. Trudno wprost opisać, ile blasku, ile kolorytu i barwnego życia rzucają wokół olbrzymie, wielokolorowe reklamy.

Na Broad-way, lśnią np. setki świetlnych tablic, na których począwszy od zmroku w nieustannej powodzi światła różnobarwnych pojawiają się znaki, słowa, a nawet całe obrazy. Cudownie, imponująco wygląda, gdy nagle taki drapacz wyrośnie nam, jak wieża świetlna przed oczyma.

Cóż dopiero powiedzieć o wspaniałości toalet zwłaszcza pań spowitych tu w bajeczne futra, które u nas chyba nieziszczalnem westchnieniem te jedwabie, brokaty, brylanty, aksamity, koronki. Prawie każda robotnica wychodzi w zimie fabryki we futrze, wszystko w rękawiczkach.

Zupełnego pojęcia o Nowym Yorku nie można czytelnikowi dać ani najwierniejszym nawet opisem. Trzeba naocznie zobaczyć wszystkie cud tej drugiej półkuli, wszystkie jej osobliwości, zwyczajnie, całe życie i ten ruch szalony, jaki tam wszędzie panuje, aby przekonać się, że wszystkie opowiadania i opisy o Ameryce tak mało znaczące są w porównaniu z rzeczywistością.

B. Wik.

## BIULETYN

SPOSTRZEZEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 3 sierpnia 1926 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	743.6
2) Kierunek wiatru	NW.
3) Siła wiatru	2 m/s
4) Stan nieba	deszcz drobn.
5) Wilgot. bezwzględna	11.2
6) Wilgot. względna	100%
7) Temp. powietrza	+13°.1
8) Ilość opadów	3.4
9) Najwyż. temp. z doby ubiegł. nocy	+16°.3
10) Najniż. temp.	+9°.0
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p.p.	+1°.62

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy „Mechaniczna Fabryka Dziańnych Wyrobów Braci Boraks w Kaliszu Sp. z ogr. odp.” wzywa wierzycieli tejże masy upadłości, aby stawili się w terminie czterdziestodniowym osobiście lub przez pełnomocnika w kancelarii jego w Kaliszu (ulica Wrocławska № 36) i oświadczyli, z jakiego tytułu i na jaką sumę są wierzycielami i aby dowody swojej należności złożyli na jego ręce lub w kancelarii Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Kaliszu, oraz zawiadamia, że sprawdzanie wierzytelności w obecności Sędziego-Komisarza odbywać się będzie w Sądzie Okręgowym w Kaliszu na sali Wydziału Cywilnego o godz. 12 w południe dnia 18, 22 i 25 września 1926 r. i że w tym celu wierzyciele obowiązani są stawić się również osobiście lub przez pełnomocnika.

Kalisz, dnia 31 lipca 1926 roku.

Syndyk tymczasowy  
(—) Aleksander Żardecki  
Adwokat.

973

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu, przy ulicy Wrocławskiej Nr. 35, ogłasza, że w dniu 9 sierpnia 1926 r. od godziny 10 z rana w Kaliszu przy ulicy Majkowskiej pod № 11 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: 60 tuzinów pończoch i skarpetek gotowych, 55 tuzinów pończoch i skarpetek niewykończonych i 12 rolek wygoni należących do Jakóba Frydego, ocenionych na 1500 zł., na zaspokojenie pretensji SS-ów Lebrechta Müllera i innych.

Na zasadzie art. 1070 ust. post. cyw., licytacja może być rozpoczęta i niżej szacunku.

Kalisz, dnia 30 lipca 1926 r.

Komornik Sądowy. J. MOTYLEWSKI.

975

NAWOZY SZTUCZNE

CEMENT PORTLANDZKI

WAPNO BUDOWLANE CZĘSTOCHOW.

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ (PAPA)

SMOŁĘ na DACHY

WĘGLE GÓRNOŚLĄSKIE

z głębokich kopalń KONCERNU PROGRESS.

POLECA:

hurtowo i detalicznie

na korzystnych warunkach

po cenach konkurencyjnych.

BIURO ROLNICZO-HANDLOWE

„W. WASZAK”

Kalisz, Majkowska 10, tel. 311.

SKŁADY: przy ul. Majkowskiej 10,

Poprzeczno-Dobrzeckiej 1

i przy kolei z wł. bocznica, tel. 96.

330

Z powodu wyjazdu  
różne meble  
do sprzedania.

Ul. Łódzka 19, pierwsze piętro.

962

Wyjątkowa sprzedaż — SZKŁO OKIENNE (piotrkowskie) po cenach fabrycznych poleca Materiały budowlane i szkło TR. HANELT, Łódź, Pusta 17, tel. 34-53. 676



SUDORYN  
najtaniej sprzedaje  
Skład Apteczny  
P. MOSSAKOWSKIEGO,  
Wrocławska 35.

Przedstawiciela

na Kalisz i okolicę  
poszukuje

Tow. Akc. Mijaczowskich  
Odlewni Stali  
i Zakładów Mechanicznych

„Bracia Bauerertz”  
w Mijaczowie, poczta Myszków.

972

MLECZARNIA  
„ZIEMIANKA”  
ul. Łódzka 1.

Niniejszem podaje się do ogólnej wiadomości, że od 1 sierpnia r. b. ceny w detalu na nabiał są następujące:

Mleko pełnotłuste . . . . .	litr	25 gr.
Mleko odtłuszczone świeże . . . . .	„	8 „
Masłanka . . . . .	„	12 „
Śmietana kremowa 45% . . . . .	kg.	3.50 „
Śmietana kwaśna 40% . . . . .	„	3.00 „
Ser pełnotłusty Bakszteja . . . . .	„	4.50 „
„ Holenderski . . . . .	„	4.50 „
„ chudy . . . . .	„	1.20 „
Masło śmietankowe . . . . .	„	6.60 „

Za świeżość i dobroć produktów firma gwarantuje.

966 Fr. SZABŁOWSKI.

Udzielam lekcji  
języka francuskiego  
korepetycji teorii praw.

Wiadomość: Kościuszki 3, m. 5 od 4-6.

Ceny przystępne.

974